

Shivaji University, Kolhapur
Chandrabai Shantappa Shendure College, Hupari
Course : B. A. I Examination (CBCS) Semester II (Repeater)
Examination Oct./Nov. 2023
Subject : Political Science (DSC B-18)

Title of Paper : Indian Constitution

Subject Code : 71277

Paper No : II

Sem : II

Mark : 50

Date : 02/12/2023

Time : 1.00 PM TO 3.00 PM

सुचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक.

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न १) रिकाम्या जागी योग्य पर्याय निवडा. (१०)

१) भारताने शासनपद्धती स्वीकारली आहे.

अ) संसदीय ब) अध्यक्षीय क) संमिश्र ड) सर्वकष

२) ब्रिटीश पार्लमेंटने मोर्ले – मिंटो सुधारणा कायदा साली मंजूर केला.

अ) १९१९ ब) १९३५ क) १९४७ ड) १९०९

३) भारतीय राज्यघटनेच्या कलम १९ ते २२ मध्ये अधिकार देण्यात आलेला आहे.

अ) स्वातंत्र्याचा ब) धार्मिक क) शोषणाविरुद्धचा ड) समतेचा

४) यांच्या मते 'बँकेच्या सोईनुसार वटविला जाणारा चेक म्हणजे ही मार्गदर्शक तत्त्वे होय.'

अ) प्रा. एन. श्रीनिवास ब) प्रा. के. टी. शहा क) प्रा. के. सी. व्हीअर ड) डॉ. जेनिंग्ज

५) भारतीय राज्यघटनेच्या प्रकरण ४ - क मध्ये कलम मध्ये मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश केलेला आहे.

अ) ५१ ब) ५१ - ब क) ५१ - क ड) ५२

६) भारताच्या राष्ट्रपतीला दरमहा रुपये वेतन मिळते.

अ) पाच लाख ब) एक लाख क) एक लाख पन्नास हजार ड) दोन लाख

७) राष्ट्रपती राज्यसभेतील सदस्यांची नियुक्ती करतो.

अ) ६ ब) १२ क) १८ ड) २४

८) संसदेत विधेयकांवर वाचने होतात

अ) तीन ब) दोन क) एक ड) पाच

९) भारतात न्यायदान पद्धती आहे.

अ) दुहेरी ब) तिहेरी क) एकेरी ड) यापैकी नाही

१०) सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधिकाऱ्यांचे निवृत्तीचे वय वर्षे आहे.

अ) ६० ब) ६२ क) ६५ ड) ७०

प्रश्न २) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)

१) १९३५ च्या कायद्यातील प्रमुख तरतुदी

२) राज्यघटनेची उगमस्थाने

३) मार्गदर्शक तत्त्वांची आधारस्थाने

४) राष्ट्रपतीचे आणि बाणीच्या काळातील अधिकार

५) भारताचा उपराष्ट्रपती

६) अर्थ विधेयक

प्रश्न ३) सविस्तर उत्तरे लिहा.

१) भारतीय राज्यघटनेची ठळक वैशिष्टे स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

भारतीय राज्यघटनेतील समतेचा अधिकार स्पष्ट करा.

२) भारतीय राज्यसभेची रचना आणि अधिकार व कार्ये स्पष्ट करून या वरिष्ठ गृहाची आवश्यकता स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

भारतातील न्यायालयीन पुनर्विलोकनाच्या अधिकाराचे मूल्यमापन करा.